

**NAČINI, POSTUPCI I ELEMENTI VREDNOVANJA UČENIKA U
NASTAVI GEOGRAFIJE**

„Vrednovanje je sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini kompetencija: znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, u skladu s unaprijed definiranim i prihvaćenim načinima, postupcima i elementima, a sastavnice su praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje.“ (*Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi; NN 112/2010*)

Ovaj dokument je usklađen s aktualnim *Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi (NN112/2010)*. Izrazi koji se u ovom dokumentu koriste za osobe u muškom rodu, neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe. Vrednovanje učenika u nastavi Geografije vrši se opisno i broičano. Opisnim vrednovanjem, u rubrici bilješki, prati se rad učenika te se daje slika o procesu učenja i poučavanja, a cilj je poboljšanje učenja u budućnosti. U rubrici bilješki također su navedene informacije koje prate ocjenu izraženu brojem. Broičano vrednovanje rezultira ocjenom od 1 do 5, a vrednuju se tri elementa: geografska znanja, geografsko istraživanje i vještine te kartografska pismenost.

U nastavi Geografije tri su osnovna pristupa vrednovanju: vrednovanje naučenog, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje (*Metodički priručnik za nastavni predmet Geografija u 5. razredu osnovne škole, Škole za život - MZO, kolovoz 2018.*).

- **Vrednovanje naučenoga (sumativno vrednovanje)** ima za svrhu procjenu razine usvojenosti znanja, vještina i stavova. Ono se provodi tijekom nastavne godine nakon obrađenih i ponovljenih sadržaja kojima se ostvaruju pojedini ishodi ili skupine ishoda. Sumativno vrednovanje rezultira ocjenom.
- **Vrednovanje za učenje (formativno vrednovanje)** služi unaprjeđivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja, a provodi se tijekom učenja i poučavanja čiji je neodvojivi dio. Ono učenicima pruža mogućnost da tijekom procesa učenja uvide kako mogu unaprijediti svoje učenje, omogućuje učiteljima odrediti sljedeće korake u poučavanju i poticanju učenja, olakšava individualizaciju u pristupu poučavanju i osigurava roditeljima informacije o učenju na temelju kojih mogu dati primjerenu podršku za učenje svomu djetetu.
- **Vrednovanje kao učenje** razvija kompetenciju “učiti kako učiti”. Implicira da je proces vrednovanja zapravo integriran u sam proces učenja, pri čemu vrednovanje postaje prilika za učenje, za samoanalizu i samovrednovanje. Ono omogućuje učenicima razvoj vještina nadgledanja i samovrednovanja učenja, prepoznavanje ciljeva učenja i kriterija vrednovanja, doprinosi razvoju samostalnosti, samoinicijative i samokontrole učenja, omogućuje razvoj samoreguliranoga pristupa učenju.

➤ **Elementi vrednovanja u nastavnom predmetu Geografija u svim su ciklusima:** geografska znanja, geografsko istraživanje i vještine te kartografska pismenost (*Metodički priručnik za nastavni predmet Geografija u 5. razredu osnovne škole, Škole za život - MZO, kolovoz 2018.*).

1. Geografska znanja obuhvaćaju činjenično, konceptualno i proceduralno znanje. Činjenično znanje je temelj za razumijevanje geografskih sadržaja, no težište je konceptualno i proceduralno znanje koje će omogućiti primjenu znanja u novim situacijama i kreativno rješavanje prostornih problema. Prati se prepoznavanje, opisivanje i uspoređivanje prostornih struktura, definiranje ključnih geografskih pojmova i njihovo uspoređivanje s geografskim prostorom. Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda u ovom elementu provjerava se usmenim ispitivanjem i pisanim provjerama.

a) Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje uspjeha učenika:

Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje učenikova znanja provodi se sustavno, u pravilu na svakom nastavnom satu, bez obveze najave, ali ne ako je geografija treći predmet tog dana. Usmeno odgovaranje provodi se u trajanju do 10 minuta i iz njega učenik može dobiti više ocjena ovisno koja se komponenta znanja ocjenjuje (čl.7.al.2. *Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi*).

Naime prilikom ispitivanja učenika može se istovremeno odgovarati teorija, zemljovid, tumačiti različite kartografske i kartodijagramske sheme te za svaki od navedenih elemenata biti ocijenjen. Provjerama znanja utvrđuje se činjenično znanje učenika tj. osnovni elementi koje učenici moraju opisati i definirati kako bi bili spremni usvojiti više dimenzije znanja koje će u daljnjem procesu učenja moći primijeniti.

Usmeno provjeravanje provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine. Svaki učenik usmeno odgovara najmanje jednom u svakom polugodištu. Učenik se može sam javiti za usmeno odgovaranje te, ukoliko je vremenski izvedivo, bit će ispitan i ocijenjen. Učenik također ima mogućnost opravdanja jednom po polugodištu u dogovoru s učiteljicom.

b) Pisanoprovjeravanje i ocjenjivanje uspjeha učenika:

Pisane provjere kreira učitelj i uključuje zadatke otvorenoga i zatvorenog tipa. Pisane provjere provode se periodično, nakon učenja i poučavanja određene skupine ishoda.

Pod pisanim provjeravanjem podrazumijevaju se svi pisani oblici provjere koji rezultiraju ocjenom. Pismena provjera znanja predviđena je godišnjim planom i programom na početku školske godine. Pisana provjera najavljuje se učenicima i objavljena je u Razrednoj knjizi (čl. 8. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama, NN 82/2019).

Tijekom školske godine učenici pišu dva do četiri ispita znanja. Svaki ispit traje 45 minuta, a piše se poslije obrađenih i uvježbanih nastavnih cjelina. Iz ispita se mogu dobiti dvije ocijene. Ocjenjuje se znanje učenika putem zadataka otvorenog i zatvorenog tipa te snalaženje na geografskoj karti (ukoliko ispit sadrži slijepu kartu i kartografske prikaze sa zadatcima koji se posebno vrednuju i ocjenjuju).

Broj bodova je osnova za određivanje brojčane ocjene.

Intervali postotka bodova za pojedine ocjene pisane provjere	0 – 49% nedovoljan (1)	50 – 59% dovoljan (2)	60 – 74% dobar (3)	75 – 89% vrlo dobar (4)	više od 90% odličan (5)
---	---	--	-------------------------------------	--	--

2. Geografsko istraživanje i vještine podrazumijeva usvojenost programskih sadržaja viših dimenzija znanja (razumijevanje i povezivanje sadržaja). Ciljano se pred učenike postavljaju problemski ili zahtjevniji zadaci kako bi se ispitalo njihovo konceptualno i proceduralno znanje. Kod učenika se vrednuje sposobnost primjene naučenog, zaključivanje, povezivanje, interpretiranje, samostalno izvođenje zaključaka, samostalnost i vještina u izradi, analiziranju i uspoređivanju različitih dijagrama, samostalnost u prikupljanju, analiziranju i uspoređivanju raznih statističkih podataka i drugih materijala. Vrednuju se grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine (orijentiranje s pomoću orijentira, uređaja - kompas, GPS i planova/geografskih karata). Ako je za taj razred planiran istraživački rad tada se vrednuju i sve vještine koje su u funkciji njegova ostvarivanja: opažanje, postavljanje pitanja, planiranje istraživanja; prikupljanje podataka; bilježenje, vrednovanje i predstavljanje podataka; interpretiranje i analiziranje podataka te zaključivanja; komuniciranje rezultata i postupaka istraživanja te vještine reflektiranja o provedenom istraživanju.

Također sustavno se prati sposobnost uočavanja pojava i procesa, povezivanja nastavnih sadržaja sa drugim temama i predmetima, samostalno izvođenje zaključaka pri analizi geografskih problema te povezivanje naučenog sa životnom praksom. Vrednuje se izrada i analiza grafičkih priloga.

- 3. Kartografska pismenost** odnosi se na usvojenost sadržaja usmenom ili pisanom provjerom kartografske pismenosti (snalaženje na karti). Provjerava se točnost i preciznost u pokazivanju zadanih geografskih pojmova, sposobnost čitanja geografske karte uz pomoć kartografskih znakova, preciznost i vještina u određivanju geografskog smještaja zadanih točaka na geografskoj karti, pronalaženje određenih točaka uz zadane geografske koordinate te sposobnost i točnost u izračunavanju udaljenosti na geografskoj karti pomoću mjerila. Cilj provjere je osposobiti učenike da se samostalno snalaze i služe geografskom kartom, da s lakoćom nauče povezivati stečeno činjenično znanje sa sadržajima karte te da spoznaju važnost vlastite osposobljenosti uporabe geografskih karata u svakodnevnom životu.

KRITERIJI ZA POSTIZANJE POJEDINE OCJENE IZ ODREĐENOG ELEMENTA VREDNOVANJA:

Geografska znanja	Nedovoljan (1)	Dovoljan (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
	Odgovori su površni, nelogični i izneseni bez razumijevanja. Ne razumije nastavne sadržaje i ne primjenjuje geografska znanja. Niti uz veliku pomoć učitelja nije savladao osnovne pojmove	Reakcija učenika na postavljeno pitanje je djelomična. Kvaliteta znanja je nepotpuna i površna s greškama. Način iznošenja znanja tek zadovoljavajući uz veliku pomoć učitelja, odnosno brojna	Reakcija učenika na postavljeno pitanje je spora i uz pomoć učitelja uz brojna potpitanja i navođenje na odgovor. Činjenice izlaže jasno i nedvosmisleno. Kvaliteta znanja je prosječna, a način iznošenja gradiva je	Reakcija učenika na postavljeno pitanje je sporija, no i dalje bez pomoći učitelja uz eventualno postavljena potpitanja. Kvaliteta znanja je točna i opširna, a način iznošenja gradiva je uglavnom logičan te s	Reakcija učenika na postavljeno pitanje je sigurna i točna. Iznimno temeljito i opširno obrazloženo. Gradivo je usvojeno s potpunim razumijevanjem, proširuje ga vlastitim

		<p>potpitanja i usmjeravanje na točan odgovor.</p> <p>Na jednostavan način nabraja i opisuje činjenice.</p> <p>Otežano povezuje stečena znanja s konkretnim primjerima.</p>	<p>logičan tek u pojedinim dijelovima.</p> <p>Primjetne su nepotpunosti u znanju.</p>	<p>razumijevanjem.</p> <p>Uglavnom uspješno primjenjuje stečena znanja.</p>	<p>iskustvom.</p> <p>Iznimno originalan i samostalan u interpretaciji usvojenih sadržaja.</p> <p>Sve navedeno učenik vrši bez pomoći učitelja.</p>
--	--	---	---	---	--

Geografsko istraživanje i vještine	Nedovoljan (1)	Dovoljan (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
	<p>Niti uz pomoć učitelja ne uspijeva uočavati osnovne uzročno-posljedične veze u prostoru.</p> <p>Ne povezuje nastavno gradivo s ostalim nastavnim temama i</p>	<p>Površno, djelomično i uz učiteljevu pomoć uočava uzročno-posljedične veze</p> <p>Površno logički zaključuje i povezuje sa svakodnevnim životnim situacijama u prostoru.</p> <p>Nepotpuno i površno s</p>	<p>Sporije i uz učiteljevu pomoć uočava uzročno-posljedične veze u prostoru.</p> <p>Prosječno povezuje nastavno gradivo s ostalim nastavnim temama i predmetima.</p> <p>Djelomično i nepotpuno</p>	<p>Sporije, ali točno uočava uzročno-posljedične veze u prostoru uz eventualna potpitanja učitelja.</p> <p>Opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim nastavnim temama i predmetima.</p>	<p>Iznimno kvalitetno, brzo i točno izvodi zaključke, uočava uzročno-posljedične veze u prostoru.</p> <p>Iznimno temeljito i opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim nastavnim</p>

	<p>predmetima. Nesuvislo analizira, interpretira i primjenjuje grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine. Nesuvislo uočava geografske pojave i procese. Donosi nelogične zaključke bez razumijevanja.</p>	<p>pogreškama povezuje nastavno gradivo s ostalim nastavnim temama i predmetima. Površno i djelomično i uz učiteljevu pomoć izvodi zaključke pri analizi geografskih problema. Nepotpuno analizira, interpretira i primjenjuje grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine. Djelomično i uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese.</p>	<p>izvodi zaključke pri analizi geografskih problema. Prosječno analizira, interpretira i primjenjuje grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine. Uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese. Prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje sa svakodnevnim životnim situacijama.</p>	<p>Uglavnom samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema. Uglavnom uspješno analizira, interpretira i primjenjuje grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine. Logično obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese. Pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje sa svakodnevnim životnim situacijama.</p>	<p>temama i predmetima. Iznimno samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema. Iznimno kvalitetno analizira, interpretira i primjenjuje grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine. S lakoćom obrazlaže i dokazuje geografske pojave i procese. Pokazuje razvijeno i prošireno logičko zaključivanje i povezivanje sa svakodnevnim životnim situacijama.</p>
--	--	---	--	--	---

Kartografska pismenost	Nedovoljan (1)	Dovoljan (2)	Dobar (3)	Vrlo dobar (4)	Odličan (5)
	<p>Nesuvislo pokazuje na zemljovidu najosnovnije zadane pojmove.</p> <p>Nema razvijenu kartografsku pismenost.</p> <p>Gotovo ne uočava i ne prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i ne koristi se njima.</p> <p>Nelogično i bez razumijevanja analizira kartografske priloge te ih ni uz veliku pomoć nastavnika ne razumije.</p>	<p>Površno zna pokazati na zemljovidu osnovne zadane pojmove, a često je potrebna učiteljeva pomoć i navođenje.</p> <p>Teško uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i slabo se koristi njima.</p> <p>Nepotpuno i s pogreškama analizira kartografske priloge te zahtjeva veliku pomoć učitelja.</p> <p>Vrlo površno i djelomično čita i koristi zemljovid.</p>	<p>Osnovne pojmove pokazuje točno na geografskoj karti, no pri tome treba više vremena.</p> <p>Prosječno razvijena kartografska pismenost.</p> <p>Uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na zemljovidu i koristi se njima uz učiteljevu pomoć.</p> <p>Prosječno analizira kartografske priloge.</p> <p>Zemljovid koristi i čita uz pomoć učitelja pri orijentaciji u prostoru</p>	<p>Uglavnom točno i samostalno, no sporije, pokazuje i čita geografske pojmove.</p> <p>Uglavnom povezuje i čita naučeno gradiva s karte uz eventualna potpitanja učitelja.</p> <p>Uglavnom točno analizira kartografske priloge te samostalno donosi zaključke.</p> <p>Uglavnom uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru.</p>	<p>Sigurno, točno i samostalno pokazuje i uočava geografske sadržaje na geografskoj karti.</p> <p>Iznimna sposobnost povezivanja i čitanja naučenog gradiva s karte (paralelno pokazivanje na karti s iznošenjem teorije).</p> <p>Iznimno točno i brzo analizira kartografske priloge te samostalno donosi zaključke.</p> <p>Iznimno uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru.</p>

	Nesuvislo koristi i ne čita zemljovid pri orijentaciji u prostoru.				
--	--	--	--	--	--

Analitička rubrika za vrednovanje istraživačkog rada:

Elementi vrednovanja	Izuzetno (3 boda)	Dobro (2 boda)	Prihvatljivo (1 bod)	Neprihvatljivo (0 bodova)
Uvod, istraživačka pitanja i hipoteze	Kratak i sažet uvod s jasnim obrazloženjem teme, tj. cilj je jasno određen. Jasno su navedena pitanja od kojih se krenulo u istraživanje problema te su pitanjima pridružene odgovarajuće hipoteze.	Tema i cilj su dobro obrazloženi u uvodu. Istraživačka pitanja i hipoteze postoje, ali nisu postavljeni sasvim jasno i logično.	Obrazloženje teme i cilja u uvodu postoji, ali nije sasvim jasno. Istraživačka pitanja i hipoteze nisu u jasnoj vezi.	Obrazloženje teme i cilja u uvodu nije navedeno, istraživačka pitanja i hipoteze nisu razumljivi i u jasnoj vezi.
Prikaz i analiza podataka	Svi podaci su prikazani pomoću tablica koje su ispravno numerirane i imenovane. Analiza podataka je temeljita, jasna i logična.	Svi podaci su prikazani pomoću tablica uz manje pogreške. Tablice su ispravno numerirane i dosta jasno imenovane. Analiza podataka je provedena uz manje pogreške.	Podaci su djelomično prikazani s pomoću tablica. Postoje greške u numeraciji i imenovanju tablica. Analiza podataka je provedena uz više pogrešaka.	Podaci uopće nisu prikazani tablicama te nema analize podataka.

Rasprava i zaključak	Rasprava je napisana jasno te je iz nje vidljivo je li se kroz istraživanje došlo do odgovora na istraživačka pitanja. Zaključak je logično i jasno izveden temeljem dobivenih rezultata nakon obrade podataka te potvrđuje ili pobija hipoteze.	Rasprava je napisana, ali nedostaje jasnoće u povezivanju s istraživačkim pitanjima. Zaključak je izveden, ali u njegovu opisu nedostaje jasnoće.	Rasprava je napisana nejasno pa nije vidljivo jesu li kroz istraživanje potvrđena istraživačka pitanja. Zaključak nije u sasvim jasnoj vezi s hipotezama, ali postoji.	Rasprava nije napisana. Zaključka nema ili nije logičan i nije u vezi s postavljenom hipotezom.
Prilozi	Prilozi su cjeloviti, detaljni i napravljeni prema uputama.	Prilozima nedostaju neki dijelovi (elementi), ali su većim dijelom napravljeni prema uputama.	Prilozi nisu cjeloviti, ali postoje, te nisu napravljeni prema uputama u većini svojih elemenata.	Priloga nema.
Pravopis i gramatika	Bez ili s jako malo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.	Malo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka	Dosta gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.	Mnogo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.
OCJENE:	<p>16 – 18 bodova = odličan (5)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Izlaganje samostalno, uvjerljivo, sigurno. Urednost i točnosti izrađenog su na visokoj razini. Rad posjeduje uvod i istraživačka pitanja. Hipoteze su naznačene, ali nisu logički posložene. Prilozi uz rad su ispravno navedeni te temeljito i jasno analizirani. Zaključak je izveden na temelju dobivenih rezultata. Iznimno kreativno napravljeno.</p>			
	<p>13 – 15 bodova = vrlo dobar (4)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Izlaganje samostalno no nije u potpunosti uvjerljiv. Povremeno čita s predložka, dosta siguran nastup. Rad posjeduje uvod i istraživačka pitanja. Hipoteze su jasno naznačene. Nedostaju određeni prilozi uz rad, a navedeni su većim dijelom analizirani. Zaključak je izveden, ali u opisu nedostaje jasnoće. Rad je kreativan i rad.</p>			

<p>9 – 12 bodova = dobar (3)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Nije siguran pri izlaganju. Često čita s predloška.</p> <p>Rad djelomično posjeduje obrazloženje teme i cilja u uvodu. Hipoteze i istraživačka pitanja nisu sasvim u jasnoj vezi. Iste su dijelom logički posložene. Prilozi uz rad nisu cjeloviti. Zaključak većim dijelom ne proizlazi iz hipoteza. U pojedinim segmentima rad je nepregledan, slabije uredan i manje kreativan.</p>
<p>6 – 8 bodova = dovoljan (2)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Istraživački rad je nerazumljiv i neuredno posložen. Učenik se i sam ne snalazi u njemu. Samo čita napisani tekst. Loše izabrani tekstualni i slikovni materijali. Rad ne posjeduje obrazloženje teme i cilja u uvodu. Hipoteze i istraživačka pitanja nisu u vezi. Iste nisu logički posložene. Prilozi uz rad nisu cjeloviti i nisu napravljeni prema uputama u većini svojih elemenata. Zaključak nije u vezi sa hipotezama.</p>
<p>Manje od 5 bodova = nedovoljan (1)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Istraživački rad ne zadovoljava tražene elemente vrednovanja (negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko istraživački rad nije napravio na vrijeme).</p>

Analitička rubrika za vrednovanje skupnog rada:

Elementi vrednovanja	Izuzetno (3 boda)	Dobro (2 boda)	Loše (1 bod)
Odgovoran odnos prema postavljenom zadatku	U potpunosti postavljeni zadatak prihvaća odgovorno, postavlja dodatna pitanja o načinima provedbe, učenik teži riješiti zadatak unutar skupine	Ponaša se djelomično odgovorno prema postavljenom zadatku	Uopće ne pokazuje odgovornost za rješavanje postavljenog zadatka
Način	Potiče komunikaciju vezano za	Komunicira na poticaj ostalih članova	Uopće ne pokazuje potrebu za

komunikacije s članovima grupe	obavljanje zadatka, potiče i ostale članove skupine na međusobnu razmjenu mišljenja, rezultata mjerenja ili računskog zadatka, provedenog praktičnog rada	skupine vezano za zadani sadržaj	komunikacijom o sadržaju postavljenog zadatka s ostalim članovima skupine
Suradnički odnos i uvažavanje mišljenja drugih članova skupine pri rješavanju i zajedničkom radu	Rado prihvaća rad u skupini, odrađuje svoj dio zadatka, argumentira dobiveni rezultat, prihvaća mišljenje članova skupine, suradnički se odnosi prema članovima skupine kojima treba pomoć u radu	Prema postignutim rezultatima, vidljivo je da ulaže trud pri dobivanju zajedničkog rezultata rada, ali ne razumije dovoljno nastavne sadržaje, nije vješt u obavljanju praktičnih radnji, stoga prihvaća i oslanja se na pomoć drugih članova skupine	Ne prihvaća mišljenje članova skupine, ne surađuje već rješava zadatak sam, samozatajan u skupini
Procjena razine samostalnog izvršavanja zadatka pri rješavanju zadatka u skupini	Značajno doprinosi svojim radom krajnjem rezultatu rada skupine, potpuno samostalan u izvedbi praktičnog rada. Učenik je kompetentan i metodičan pri uporabi opreme i izvođenju tehnike (metode) praktičnog rada.	Prihvaća obavljanje zadatka ili praktičnoga rada za koji je zadužen, ali mu je potrebna pomoć pri rješavanju I izvedbi osnovnih metoda rada, nije siguran u točnost rezultata, potrebna mu je potvrda ostalih članova skupine	Uopće ne prihvaća obavljanje zadatka ili praktičnoga rada; prihvaća djelomično zadatak, ali uopće nije samostalan u izvedbi bilo kojeg dijela zadatka. Učenik ne vlada metodom (tehnikom) praktičnog rada ili koristi pogrešnu opremu.
OCJENE:	11 – 12 bodova = odličan (5) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik u potpunosti razumije sve pojmove. Uspješno rješava postavljene problemske zadatke. Stečeno znanje primjenjuje na nove, složenije primjere. Uspješno povezuje srodne sadržaje i služi se dodatnim		

	<p>izvorima znanja. Vrlo aktivan, zainteresiran za sve oblike rada. Uredno i temeljito vodi zabilješke. Izrađuje prezentacije koje sadrže primjerenu količinu informacija. Učenik je posvetio pozornost temi/zadatku. Prati postavljene ciljeve. Otvoreno iznosi problem uvažavajući i prihvaćajući razna mišljenja. Međusobno ohrabruje ostale članove. Aktivno pridonosi zajedničkom radu. Kultura ponašanja na vrlo visokom nivou.</p>
	<p>10 bodova = vrlo dobar (4)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik sigurno vlada nastavnim sadržajima. Razumije gradivo. Služi se usvojenim znanjem navodeći vlastite primjere. Samostalno rješava i složenije zadatke, ali je u njihovoj primjeni pomalo nesiguran. Aktivan na satu. Dosta uredno i temeljito vodi zabilješke. Učenik je posvetio pozornost temi/zadatku, ali u istom nije u potpunosti siguran. Većinom prati postavljene ciljeve. Sudjeluje u iznošenju problema uvažavajući i prihvaćajući razna mišljenja. Ponekad ohrabruje ostale članove. Pridonosi zajedničkom radu skupine.</p>
	<p>8 – 9 bodova = dobar (3)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik reproducira temeljne pojmove. Razumije gradivo, ali ga ne zna primijeniti niti obrazložiti vlastitim primjerima. Uz pomoć učitelja rješava jednostavne zadatke, no nije dovoljno samostalan. Pokazuje dobar interes za praktične radove. Razumije zadatak i uz poticaj izvodi vježbu do kraja. Kod prezentacije sadržaje iznosi nesigurno, s greškama, bez sustavnog redosljeda. Nije u potpunosti posvećen temi/zadatku. U skupini prati zadane ciljeve, no mora ga se navoditi u radu. Sudjeluje u iznošenju problema dosta nesamostalno, a ponekad ne uvažava druga mišljenja. Često je on taj kojem treba ohrabrenje i poticaj u radu. Kultura ponašanja mogla bi biti bolja i primjerenija.</p>
	<p>6 – 7 bodova = dovoljan (2)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik prepoznaje sadržaje, zna na što se odnose. Na upit odgovara po sjećanju, bez dubljeg razumijevanja. Do rezultata dolazi uz pomoć učitelja. Naučeno primjenjuje na poznate, jednostavne situacije. Praktične radove izvodi uz pomoć učitelja, prepoznaje osnovni materijal i pribor. Rezultati vježbi su djelomično točni, crteži su nepregledni i neuredni. Pažnja mu je djelomično usredotočena na sadržaje rada, loše vodi zabilješke. Nije u potpunosti posvećen temi/zadatku. Često ne prati zadane ciljeve i mora ga se navoditi u radu skupine. Često ne sudjeluje u iznošenju</p>

	<p>problema i ne uvažava druga mišljenja. Drugi članovi skupine mu daju poticaj u radu. Kultura ponašanja na niskom nivou.</p> <p>Manje od 5 bodova = nedovoljan (1)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik bi trebao moći usvojiti minimum temeljnih koncepata (pojmova), prepoznati osnovnu tematiku, izvršavati postavljene zadatke te surađivati u radu skupine. Praktične radove izvodi uz pomoć učitelja, ne prepoznaje odgovarajući materijal i pribor. Vježbu ne izvodi do kraja i u predviđenom vremenu te je ne zna prezentirati. Neuredno i površno vodi zabilješke. Nije usredotočen na rad skupine te nije posvećen temi/zadatku. Ne prati zadane ciljeve. Ne sudjeluje u iznošenju problema i ne uvažava druga mišljenja. Drugi članovi skupine ga potiču na rad što on sustavno ne prihvaća. Kultura ponašanja na niskom nivou.</p>
--	---

Vrednovanje i ocjenjivanje učeničkih plakata, eseja i prezentacija:

Prilikom ocjenjivanja plakata, eseja i prezentacije promatra se više kriterija: usvojenost znanja, originalnost isamostalnost u obradi teme, povezivanje gradiva s ostalim temama, korištenje dodatnih sadržaja, osmišljenost nastupa, način izlaganja te izgled prezentiranograda i uključivanje učenika

Analitička rubrika za vrednovanje plakata, eseja i prezentacije:

ELEMENTI	Izuzetno (5 bodova)	Vrlo dobro (4 boda)	Dobro (3 boda)	Prihvatljivo (2 boda)	Neprihvatljivo (1 bod)
Tehnička izvedba	Tekst primjerene veličine, izvedba vrlo uredna ipregledna, grafički prikaz jasno označen, dobar vizualni dojam.	Tekst nešto slabije čitljiv, grafički prikaz nedovoljno objašnjen, izvedba uglavnom uredna i pregledna.	Tekst slabo čitljiv, slova presitna, izvedba nepregledna i nejasna.	Tekst slabo vidljiv, izvedba neuredna i nepregledna. Grafički prikazi nejasni ili nečitki.	Tekst nejasan, nečitak. Grafički prikazi neoznačeni, nejasni ili nepovezani s tekstom.

Strukturiranje sadržaja	Tema je u potpunosti sistematično prikazana, uzpovezivanje i dodavanje dobro odabranih primjera. Cilj i zaključci su jasno istaknuti i potpuno povezani sa zadanom temom.	Sadržaj je sistematičan, ali preopširan. Potrebno preciznije odabrati primjere. Cilj je jasno postavljen, dobro razrađena problematika, povezana sa zaključcima, ali nedovoljno jasno istaknuta.	Sistematičan prikaz točan, ali je nepotpun i nejasan. Sadržaj je nedovoljno objedinjen. Raskorak između zadane teme i prikaza. Značaj teme tako ostaje nejasan.	Postoje bitne pogreške u sistematičnosti prikaza. Prikaz djeluje površno. Naslov ne odgovara temi. Cilj nije vidljiv, nejasna problematika, zaključci nisu istaknuti ili su nejasni.	Nema sistematičnosti u strukturiranju sadržaja. Prikazani sadržaji djeluju nepovezano. Nema istaknutog cilja niti zaključaka.
Točnost podataka	Svi prikazani podaci su točni, dobro odabrani i u funkciji cilja tj. donošenja zaključaka.	Svi podaci su točni, ali su na nekim mjestima nejasno prikazani ili neprikladno odabrani.	Postoje manje pogreške u podacima. Neki su neprikladni te ne odgovaraju bilo postavljenom cilju, bilo zaključcima.	Postoje bitne pogreške u podacima. Zastarjeli su i uglavnom ne odgovaraju temi.	Većina podataka je netočna i znanstveno neutemeljena.
OCJENE	22 – 25 bodova = odličan (5) OPISNO VREDNOVANJE: Izlaganje samostalno, uvjerljivo, sigurno. Urednost i točnosti izrađenog su na visokoj razini. Iznimno kreativno napravljeno.				
	17 – 21 bod = vrlo dobar (4) OPISNO VREDNOVANJE: Izlaganje samostalno, no nije u potpunosti uvjerljivo. Povremeno čita plakata /eseja/				

	prezentacije, dostasiguran nastup, kreativan i uredan rad.
	13 – 17 bodova = dobar (3) OPISNO VREDNOVANJE: Nije siguran pri izlaganju. Često čita plakata /eseja/prezentacije. U pojedinim segmentima rad je nepregledan, slabije uredan i manje kreativan.
	9 – 12 bodova = dovoljan (2) OPISNO VREDNOVANJE: Plakat/esej/prezentacija je nerazumljiv i neuredno posložen. Učenik se i sam nesnalazi na plakatu/eseju/prezentaciji. Samo čita napisani tekst. Loše izabrani tekstualni i slikovni materijali.
	Manje od 8 bodova = nedovoljan (1) OPISNO VREDNOVANJE: Plakat/esej/prezentacija ne zadovoljava tražene elemente vrednovanja (negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko plakat/esej/prezentaciju nije napravio na vrijeme).

Analitička rubrika za vrednovanje umnih mapa:

ELEMENTI	Izuzetno (3 boda)	Dobro (2 boda)	Loše (1 bod)
Sadržaj	Umna mapa sadržava gotovo sve bitne informacije o temi.	Umna mapa većinu informacija o temi.	Umna mapa samo neke informacije o temi.
Preglednost	Umna mapa je pregledna i uredna.	Umna mapa je većinom pregledna i uredna.	Umna mapa je djelomično pregledana i uredna.
Struktura	Umna mapa sadržava sve elemente – središnji pojam, glavne „grane“ i „grančice“. Većina se glavnih „grana“ dijeli na „grančice“.	Umna mapa sadržava sve elemente – središnji pojam, glavne „grane“ i „grančice“. Još poneka glavna „grana“ bi se mogla podijeliti na „grančice“.	Umna mapa sadržava neke elemente. Više od polovine glavnih „grana“ bi se još moglo razgranati na „grančice“.
Boje/ilustracije	Sve su „grane“ istaknute različitim	Više od polovice „grana“ je označeno	Samo poneka „grana“ je označena

	bojama. Kod većine pojmova se nalazi neka slika/ilustracija.	različitim bojama. Pojmovi na umnoj mapi su djelomično popraćeni slikama/ilustracijama.	bojama. Na umnoj mapi se nalazi malo slika/ilustracija.
OCJENE	<p>11 – 12 bodova = odličan (5)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio umnu mapu sa svim traženim elementima. Sadržajno je izvrsno posložena. Ista je pregledna i uredna te označena raznim bojama. Obiluje ilustracijama i prikazima. U izlaganju iste je samostalan, uvjerljivi siguran. Iznimno kreativno napravljeno.</p>		
OCJENE	<p>11 – 12 bodova = odličan (5)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio umnu mapu sa svim traženim elementima. Sadržajno je izvrsno posložena. Ista je pregledna i uredna te označena raznim bojama. Obiluje ilustracijama i prikazima. U izlaganju iste je samostalan, uvjerljivi siguran. Iznimno kreativno napravljeno.</p>		
	<p>10 bodova = vrlo dobar (4)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio umnu mapu sa gotovo svim traženim elementima. Sadržajno je dobro posložena. Većinom je pregledna i uredna te označena raznim bojama. Sadržava velik broj ilustracija i prikaza. Izlaže samostalno, ali ne u potpunosti uvjerljivo. Rad je kreativan.</p>		
	<p>8 – 9 bodova = dobar (3)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio umnu mapu sa većinom traženih elemenata. Ista je većinom pregledna i uredna. Pojmovi su djelomično popraćeni ilustracijama i prikazima. Nije siguran pri izlaganju iste. Rad je prosječno kreativan.</p>		
	<p>6 – 7 bodova = dovoljan (2)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio umnu mapu sa samo nekim traženim elementima. Ista je djelomično pregledna i uredna. Na umnoj mapi se nalazi malo ilustracija i prikaza. Učenik se i sam ne snalazi na umnoj mapi. Rad je slabije kvalitete.</p>		
	<p>Manje od 5 bodova = nedovoljan (1)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Umna mapa ne zadovoljava tražene elemente vrednovanja (negativnu ocjenu učenik možedobiti</p>		

ukoliko umnu mapu nijenaudio na vrijeme).

Analitička rubrika za vrednovanje slijepa/tematske karte:

ELEMENTI	Izuzetno (3 boda)	Dobro (2 boda)	Loše (1 bod)
Sadržaj	Učenik u potpunosti točno ucrtava zadane pojmove na slijepu/tematsku kartu. Točno objašnjava tražena zbivanja, pojave/ i procese.	Učenik većinom točno ucrtava zadane pojmove na slijepu/tematsku kartu. Uglavnom točno objašnjava tražena zbivanja, pojave i procese.	Učenik ucrtava samo dio zadanih pojmova na slijepu/tematsku kartu. Tražena zbivanja, pojave i procese opisuje uz pomoć učitelja.
Preglednost	Slijepa/tematska karta je uredna i pregledna.	Slijepa/tematska karta većinom je uredna i pregledna.	Slijepa/tematska karta djelomično je uredna i pregledna.
Upotreba boja te geografskih i povijesnih pojmova	Zadana područja istaknuta su odgovarajućim bojama, a geografski/povijesni pojmovi pravilno su napisani.	Zadana područja uglavnom su istaknuta odgovarajućim bojama, a geografski/povijesni pojmovi većinom su pravilno napisani.	Samo poneka zadana područja su istaknuta odgovarajućim bojama, a geografski/povijesni pojmovi djelomično su pravilno napisani.
OCJENE	8 – 9 bodova = odličan (5) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio slijepu/tematsku sa svim traženim elementima. Geografski/povijesno je ispravno oblikovana. Sadržajno je izvrsno posložena. Ista je pregledna i uredna te označena raznim bojama. U izlaganju iste je samostalan, uvjerljivi siguran. Iznimno kreativno napravljeno.		
	7 bodova = vrlo dobar (4) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio slijepu/tematsku kartu sa gotovo svim traženim elementima. Geografski/povijesno je većinom dobro oblikovana. Sadržajno je dobro posložena. Većinom je pregledna i uredna te označena		

	<p>raznim bojama. Sadržava velik broj ilustracija i prikaza. Izlaže samostalno, ali ne u potpunosti uvjerljivo. Rad je kreativan.</p>
	<p>6 bodova = dobar (3)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio slijepu/tematsku kartu sa većinom traženih elemenata. Geografski/povijesno je donekle dobro oblikovana. Ista je većinom pregledna i uredna. Pojmovi su djelomično popraćeni ilustracijama i prikazima. Nije siguran pri izlaganju iste. Rad je prosječno kreativan.</p>
	<p>5 bodova = dovoljan (2)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio slijepu/tematsku kartu sa samo nekim traženim elementima. Geografski/povijesno je djelomično dobro oblikovana. Ista je djelomično pregledna i uredna. Na umnoj mapi se nalazi malo ilustracija i prikaza. Učenik se i sam ne snalazi na umnoj mapi. Rad je slabije kvalitete.</p>
	<p>Manje od 4 boda = nedovoljan (1)</p> <p>OPISNO VREDNOVANJE: Slijepa/tematska karta ne zadovoljava tražene elemente vrednovanja (negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko slijepu/tematsku kartu nije napravio na vrijeme).</p>

Analitička rubrika za vrednovanje grafičkog organizatora znanja (organizator za prikazivanje slijeda događaja, T-organizator, Rešetka, Frayev model, Paukova mreža, Vremenska crta, Vennov dijagram:

ELEMENTI	Izuzetno (3 boda)	Dobro (2 boda)	Loše (1 bod)
Podatci	Učenik je u potpunosti točno i jasno prikazao sve neophodne podatke.	Učenik je većinom točno i uglavnom jasno prikazao sve neophodne podatke.	Učenik je djelomično točno prikazao zadane podatke.
Međuodnos	Svi potrebni međuodnosi su prikazani točno i jasno.	Potrebni međuodnosi su prikazani većinom točno i jasno.	Potrebni međuodnosi su prikazani djelomično točno i jasno.

Razumijevanje	Učenik pokazuje razumijevanje zadane teme, njenih odnosa i srodnih sadržaja.	Učenik većinom pokazuje razumijevanje zadane teme, njenih odnosa i srodnih sadržaja.	Učenik djelomično i neznatno pokazuje razumijevanje zadane teme, njenih odnosa i srodnih sadržaja.
Prikaz	Podatci su predstavljeni na način koji je lako slijediti.	Podatci su predstavljeni na način koji je većinom lak za slijediti.	Podatci su predstavljeni na način koji nije lagan za slijediti.
Uređenje	Boje i grafike pridonose razumijevanju sadržaja.	Boje i grafike uglavnom pridonose razumijevanju sadržaja.	Boje i grafike djelomično pridonose razumijevanju sadržaja.
Tekst	Bez ili s jako malo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.	Malo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka	Dosta gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.
Urednost	Prikaz i tekstovi su uredni i čitljivi.	Prikaz i tekstovi su uglavnom uredni i čitljivi.	Prikaz i tekstovi su djelomično uredni i čitljivi.
OCJENE	19 – 21 bodova = odličan (5) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio grafički organizator znanja sa svim traženim elementima. Strukturno i gramatički je ispravno oblikovan. Sadržajno je izvrsno posložen. Isti je pregledan i uredan te razrađen raznim bojama. U izlaganju iste je samostalan, uvjerljivi siguran. Iznimno kreativno napravljeno.		
	16 – 18 bodova = vrlo dobar (4) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio grafički organizator znanja sa gotovo svim traženim elementima. Strukturno i gramatički je većinom dobro oblikovan. Sadržajno je dobro posložen. Većinom je pregledan i uredan te razrađen raznim bojama. Sadržava velik broj zanimljivih prikaza. Izlaže samostalno, ali ne u potpunosti uvjerljivo. Rad je kreativan.		
	13 – 15 bodova = dobar (3) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio grafički organizator znanja sa većinom traženih elemenata. Sadržajno i		

	gramatički je donekle dobro oblikovan. Isti je većinom pregledan i uredan. Pojmovi su djelomično popraćeni traženim prikazima. Nije siguran pri izlaganju iste. Rad je prosječno kreativan.
	10 – 12 bodova = dovoljan (2) OPISNO VREDNOVANJE: Učenik je izradio grafički organizator znanja sa samo nekim traženim elementima. Sadržajno i gramatički je djelomično dobro oblikovan. Isti je djelomično pregledan i uredan. Na grafičkom organizatoru znanja se nalazi malo traženih prikaza. Učenik se i sam ne snalazi na grafičkom organizatoru znanja. Rad je slabije kvalitete.
	Manje od 9 bodova = nedovoljan (1) OPISNO VREDNOVANJE: Grafički organizator znanja ne zadovoljava tražene elemente vrednovanja (negativnu ocjenu učenik može dobiti ukoliko grafički organizator znanja nije napravio na vrijeme).

Vrednovanje i ocjenjivanje radne bilježnice provodi se opisno i/ili broičano.

ODLIČAN (5)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, uredno i točno. Precizan je u rješavanju zadataka.
VRLO DOBAR (4)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, točno i uredno. U pojedinim zadacima nedostaje preciznosti.
DOBAR (3)	Radnu bilježnicu ispunjava redovno, no pojedine zadatke preskačete su primjetne greške uzadacima, često neprecizan.
DOVOLJAN (2)	Nije redovit u ispunjavanju radne bilježnice. Rješava tek osnovne zadatke. Pri rješavanju neuredan i neprecizan.
NEDOVOLJAN (1)	Neredovito ispunjava radnu bilježnicu, više od pola radne bilježnice nije ispunjeno. Ono što je ispunjeno često netočno i neprecizno.

PRAĆENJE I ZAPAŽANJE – RUBRIKA BILJEŠKE

U rubrici bilješki u Imeniku učenika upisuje se:

- datum i naziv zadnje cjeline koja je usmeno provjeravana;
- broj ostvarenih/mogućih bodova u napisanoj provjeri učenika;
- osvrt na ispunjavanje radne bilježnice;
- nošenje potrebnog pribora (atlas, udžbenik, radnabilježnica, bilježnica);
- redovitost u pisanju domaćih zadaća;
- doprinos u grupnom radu;
- izvršavanje vježbi i praktičnih zadataka;
- interes za nastavne sadržaje;
- suradnja s učenicima i nastavnikom;
- opisna ocjena.

Cilj opisne ocjene je smislenije opisivanje brojčane ocjene kako je to navedeno u NOK. U rubriku bilježaka učitelj će unositi sve one podatke koji mogu biti od koristi kako samom učitelju, tako učeniku i roditelju pridržavajući se čl. 12. al. 3. *Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama, NN 82/2019* tj. opisno se očitujemo o odnosu učenika prema svim aktivnostima u nastavi koja se odvija.

ZAKLJUČNA OCJENA IZ GEOGRAFIJE

Zaključna ocjena proizlazi iz sva tri jednakovrijedna elementa vrednovanja naučenoga. Određuje se na temelju usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda, uz uvažavanje pokazatelja o učenikovu učenju i napredovanju koje treba kontinuirano bilježiti i obrazlagati baš kao i brojčane ocjene. Za utvrđivanje zaključne ocjene rabi se ljestvica školskih ocjena od 1 (nedovoljan) do 5 (odličan). Zaključna ocjena **ne mora** proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, pogotovo ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

NAČINI, POSTUPCI I ELEMENTI VREDNOVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE ZA UČENIKE S POSEBNIM ODGOJNO OBRAZOVNIM POTREBAMA

Sukladno *Pravilniku o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju* učenik s posebnim potrebama svladava nastavni program prema utvrđenoj razini teškoće, odnosno prema redovnom nastavnom programu uz primjenu individualiziranih postupaka ili prema prilagođenom programu. Prilagođeni program iz članka 4. ovog Pravilnika je program primjeren osnovnim karakteristikama teškoće u djeteta, a u pravilu pretpostavlja smanjivanje intenziteta i ekstenziteta pri izboru nastavnih sadržaja obogaćenih specifičnim metodama, sredstvima i pomagalicama. Prilagođeni program izrađuje učitelj u suradnji s defektologom odgovarajuće specijalnosti. Ispitivanje, kao i ostali postupci, ovisi o učenikovim sposobnostima i mogućnostima i mogućim načinima komuniciranja i izražavanja (usmeno, pismeno, gestovno, izradbom nekog rada i sl.). Načini i oblici provjeravanja te elementi i kriteriji ocjenjivanja učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama sukladni su elementima i kriterijima ocjenjivanja učenika po redovitom programu, ali će biti primjereni svakom učeniku i njegovim specifičnostima. Djelovat će afirmativno i poticajno na učenike, kako bi kvalitetno iskoristili očuvane sposobnosti i razvili nove. Provjere su sastavljene sukladno njihovim sposobnostima i vrednuju se ovisno o razini koju je učenik postigao.

1. Ocjenjivanje i vrednovanje usklađeno je s aktualnim *Pravilnikom o načinima, postupcima i elementima vrednovanja i ocjenjivanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, NN 112/2010* i *Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama, NN 82/2019*.

Ocjenjivanje se vrši kroz tri elementa: geografska znanja, geografsko istraživanje i vještine te kartografska pismenost. Sve komponentne praćenja i vrednovanja učenika koji rade po posebnom programu iste su kao i za one koji rade po redovitom programu uz napomenu da su sadržaj i opseg prilagođeni takvim učenicima (naravno, s tendencijom nagrađivanja uspjeha u svrhu poticanja daljnjeg rada i zanimanja za predmet Geografija).

Literatura:

1. Kurikulum za nastavni predmet Geografije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, NN 7/2019, (145), odluka, 22.1.2019.
2. Metodički priručnik za nastavni predmet geografija u 5. razredu osnovne škole, Škole za život - MZO, kolovoz 2018.
3. Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje
4. Pravilnik o načinima postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, NN 112/2010
5. Dr. sc. Zoran Curić, red. prof, Elementi, oblici i kriteriji vrednovanja i ocjenjivanja u nastavi geografije,
Izvor:http://www.azoo.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=2645:struni-skupovi-elementi-oblici-i-kriteriji-vrednovanja-i-ocjenjivanja-u-nastavi-geografije-2011-&catid=274:geografija
6. Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoj
7. Načini, postupci i elementi vrednovanja u nastavi geografije, Marina Ćurković, prof. OŠ Petar Zoranić Stankovci
8. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama, NN 82/2019